

Opinia Komitetu Regionów – Rozporządzenie w sprawie kontroli urzędowych

(2014/C 114/16)

I. ZALECENIA POLITYCZNE**KOMITET REGIONÓW*****Uwagi ogólne***

1. Przyjmuje do wiadomości wniosek Komisji w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego, paszowego i innych zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin, materiału reprodukcyjnego i środków ochrony roślin, ze względu na główne cele rozporządzenia, tj. zapewnienie wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzkiego i zagwarantowanie sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego.

2. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, iż Komisja uznała potrzebę wzmocnienia instrumentów dostępnych właściwym organom w państwach członkowskich w celu sprawdzenia zgodności z przepisami UE (kontrole, inspekcje i testy).

Odniesienia do wspólnej polityki rolnej

3. Potwierdza, że jakość produktów rolnych w UE jest jednym z głównych czynników wartości dodanej wspólnej polityki rolnej i jednym z głównych atutów na rynkach światowych, a efektywne nadzorowanie przestrzegania przepisów prawa żywnościowego i paszowego oraz innych zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin, materiału przeznaczanego do reprodukcji i środków ochrony roślin służy budowaniu stabilności rynku na bazie zaufania społecznego do produktów.

4. Osiągnięcie konkurencyjności, tak w wymiarze lokalnym, jak i globalnym może zostać osiągnięte jedynie dzięki permanentnemu doskonaleniu europejskiego rynku rolno-spożywczego. Dlatego z zadowoleniem przyjmuje się niniejszą inicjatywę służącą zapewnieniu jakości produktów rolnych środkami kontroli urzędowych i innych działań urzędowych.

5. Jest zdania, że rozporządzenie wychodzi naprzeciw potrzebom zapewnienia szeroko rozumianej konkurencyjności przedsiębiorstw łańcucha dostaw żywności podlegających czynnościom kontroli urzędowych przez właściwe organy.

Pomocniczość, proporcjonalność i lepsze stanowienie prawa

6. Zauważa, że we wniosku dotyczącym rozporządzenia przewiduje się uprawnienia Komisji do przyjęcia aktów delegowanych praktycznie we wszystkich obszarach, które obejmuje wniosek (zob. art. 15–24). Odrzucić należy zwłaszcza podstawy upoważnienia do przyjęcia aktów delegowanych określających przepisy szczegółowe dotyczące przeprowadzania kontroli urzędowych, przewidziane w artykułach 15–25, tudzież w art. 110, 132 i 133 wniosku dotyczącego rozporządzenia. Jest absolutnie konieczne, by wszelkie zasady mające istotny wpływ na czynności kontrolne i budżety w poszczególnych krajach były wyrażone bezpośrednio w przepisach rozporządzenia. Ponadto prosi Komisję o wyjaśnienie, w związku z przyjęciem aktu delegowanego na mocy przepisów art. 139, w jaki sposób zamierza ona wdrożyć procedurę opisaną w motywie 81. Zgodnie z jego treścią w czasie prac przygotowawczych Komisja zobowiązana jest prowadzić stosowne konsultacje, także na poziomie ekspertów. Konieczne wydaje się, by zapis o udziale ekspertów z państw członkowskich znalazł się także w samym artykule 139.

7. Potwierdza, że harmonizacja prawa w zakresie kontroli urzędowych jest pomocna i istotna dla zapewnienia dostatecznego poziomu bezpieczeństwa żywności i pasz oraz zapewnienia swobodnego przepływu towarów na rynku wewnętrznym, skutecznej ochrony rynku wewnętrznego, wolnej konkurencji oraz interesów konsumentów i skierowanych do nich informacji przed oszustwami i napływem towarów niespełniających wymogów europejskich, a także ochrony zaufania do towarów opuszczających obszar WE lub transportowanych (transzyt) przez ten obszar.

8. Z zadowoleniem stwierdza, że rozporządzenie integruje szereg przepisów dotyczących kontroli urzędowych w obszarze łańcucha dostaw żywności, w tym przepisy dotyczące środków przeciw agrofagom roślin, produkcji materiału do reprodukcji roślin w celu wprowadzanych do obrotu, produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego.

9. Potwierdza, że drogą do skutecznej ochrony unijnych produktów rolno-spożywczych jest dbanie, aby wszystkie produkty sprzedawane w UE, niezależnie od pochodzenia, podlegały tym samym lub równoważnym kontrolom w zakresie higieny, bezpieczeństwa i jakości żywności. Uznaje, że w szczególnych przypadkach rozporządzenie nie ogranicza praw państw członkowskich w działaniach na rzecz osiągnięcia wyższego poziomu ochrony konsumentów drogą kontroli urzędowych.

10. Z zadowoleniem przyjmuje się uproszczenie reguł związane z: wprowadzeniem punktów kontroli granicznej podlegających jednolitemu zbiorowi reguł, wprowadzeniem wspólnego zdrowotnego dokumentu wejścia (CHED), którym zastępuje się różne dokumenty stosowane w każdym sektorze podlegającym kontroli na dotychczasowych zasadach, ujednoczeniem i zapewnieniem gwarancji wiarygodności dokumentów, objęciem europejskich kontroli urzędowych unijnym systemem nadzoru i jego cyfryzacją.

11. Stwierdza się, że aktualnie obowiązujące przepisy w zakresie urzędowych kontroli pozostałości leków weterynaryjnych są zastępowane regulacjami w większym stopniu opartymi na ocenie ryzyka, lecz bez uszczerbku dla zachowania należytych warunków ochrony zdrowia.

Zaostrzenie kontroli produktów pochodzących z państw trzecich

12. Przyjmuje z zadowoleniem wniosek Komisji obejmujący m.in. przepisy służące zaostrzeniu kontroli produktów pochodzących z państw trzecich w celu stawienia czoła wyzwaniom powstającym w obszarze łańcucha dostaw żywności i związanym z tym zagrożeniom dla bezpieczeństwa mieszkańców UE.

13. Z zadowoleniem przyjmuje się uproszczenie reguł polegające na zastąpieniu punktów kontroli granicznej (dla zwierząt i produktów pochodnych), wyznaczonych miejsc wprowadzenia (dla produktów żywnościowych i paszowych pochodzenia roślinnego) i miejsc wprowadzenia (dla roślin i produktów roślinnych) przez punkty kontroli granicznej podlegające jednolitemu zbiorowi przepisów. Takie podejście służy wprost lepszej ochronie rynku europejskiego przed napływem niezgodnych z normami wyrobów rolno-spożywczych itp.

14. Z zadowoleniem przyjmuje się stworzenie mechanizmów w zakresie „pomocy administracyjnej”, które umożliwiają współpracę między krajowymi organami kontroli w transgranicznym egzekwowaniu prawa w jednakowy i konsekwentny sposób. Zwraca się uwagę na fakt, że naruszenia przepisów prawa UE będą ścigane nie tylko w państwie członkowskim, w którym stwierdzono naruszenie, ale również w państwie członkowskim, w którym ono powstało.

Oddziaływanie lokalne i regionalne

15. Stwierdza, że nowe podejście do kontroli wykorzystujące ocenę ryzyka umożliwia adekwatne do aktualnego stanu wiedzy i szybkie podejmowanie działań oraz decyzji dotyczących różnych kategorii produktów.

16. Stwierdza, że zobowiązanie do sporządzenia sprawozdania z każdej przeprowadzonej kontroli urzędowej oraz do przekazania go podmiotowi podlegającemu kontroli stanowi znaczne dodatkowe obciążenie dla właściwych organów. Komitet sprzeciwia się temu ze względu na obciążenia biurokratyczne i bardzo prawdopodobną możliwość odwoływania się do środków ochrony prawnej.

Jeżeli Komisja nie zrezygnuje z nakładania tego obowiązku, należy sporządzić dokładną ocenę skutków, aby można było oszacować dodatkowe obciążenia administracyjne i finansowe w kategoriach ilościowych. Z tego samego powodu należy ponadto dodać w art. 34 wniosku Komisji wyjaśnienie, że w przypadku tzw. drugiej ekspertyzy chodzi o przyjętą już w praktyce procedurę pobierania kontrpróbki bądź drugiej próbki i badania jej przez przedsiębiorcę, a nie o wprowadzenie nowej procedury.

17. Podziela zasadniczo propozycję Komisji, by przy wyliczaniu stawek opłat uwzględniać interesy małych przedsiębiorstw. Jednak przewidziane we wniosku dotyczącym rozporządzenia ogólne zwolnienie z opłat dla przedsiębiorstw zatrudniających mniej niż 10 pracowników lub posiadających roczny obrót lub bilans równy kwocie 2 mln EUR lub niższy stoi w sprzeczności z przepisami art. 76, które mają zapewniać dostępność odpowiednich środków finansowych i zasobów ludzkich. Proponuje się, by w nowych przepisach dotyczących kosztów kontroli zawrzeć uregulowania odpowiadające przepisom art. 27 ust. 6 rozporządzenia (WE) nr 882/2004, tak aby państwa członkowskie mogły same ustalać rodzaje i zakres wyjątków.

18. Art. 80 przewiduje uprzywilejowanie podmiotów stale przestrzegających przepisów, o ile opłaty z tytułu kontroli ustalane są jako stawka zryczałtowana zgodnie z art. 79 ust. 1 lit. a). Zamiast tego w nowych przepisach dotyczących kosztów kontroli należałoby zawrzeć uregulowania odpowiadające przepisom art. 27 ust. 6 rozporządzenia (WE) nr 882/2004, tak aby państwa członkowskie mogły same ustalać rodzaje i zakres wyjątków, w tym dotyczących mikroprzedsiębiorstw.

19. Zwraca uwagę na potrzebę zapewnienia skutecznej (należytej) ochrony danych i informacji w tworzonych systemach niezbędnych do realizacji przepisów w zakresie redundancji i nieupoważnionego dostępu z jednoczesnym uwzględnieniem potrzeby i obowiązku właściwych organów w zakresie informowania opinii publicznej na temat istotnych zdarzeń w obszarze łańcucha dostaw żywności. W związku z tym, że w niektórych państwach członkowskich kompetencje w zakresie kontroli łańcucha dostaw żywności podzielone są między różne organy, opracowując systemy informacji, należy koniecznie zebrać w jednym dokumencie wszystkie rodzaje czynności w ramach kontroli urzędowych, a także stworzyć i rozwinąć zintegrowany system zarządzania zebranymi w ich trakcie informacjami.

20. Z zadowoleniem przyjmuje rozwiązania polegające na zastosowaniu obok poszerzonego w stosunku do istniejących przepisów zakresu środków dyscyplinujących, także minimalnych okresów zgodności środków jako formy zachęty w postaci zwolnienia lub redukcji opłat urzędowych dotyczących podmiotów osiągających i utrzymujących wymaganą zgodność z przepisami prawa żywnościowego i paszowego oraz innymi zasadami dotyczącymi łańcucha dostaw żywności. Decyzję w sprawie obowiązkowych opłat w przypadku kontroli rutynowych należy jednak pozostawić państwom członkowskim.

21. Zwraca uwagę na fakt, iż liczne uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych ograniczają możliwość udziału państw członkowskich i sprawiają, że poszczególne kraje nie będą mogły przewidzieć, czy należy się liczyć z koniecznością zapewnienia dodatkowych środków finansowych i zasobów ludzkich.

II. ZALECANE POPRAWKI

Poprawka 1

Artykuł 1 ust. 1

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>1. Niniejsze rozporządzenie ustanawia zasady:</p> <p>a) przeprowadzania kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych podejmowanych przez właściwe organy państw członkowskich;</p> <p>b) finansowania kontroli urzędowych;</p> <p>c) pomocy i współpracy administracyjnej między państwami członkowskimi w celu właściwego stosowania przepisów, o których mowa w ust. 2;</p> <p>d) przeprowadzania przez Komisję kontroli w państwach członkowskich i państwach trzecich;</p> <p>e) przyjmowania warunków, jakie mają być spełniane przez zwierzęta i towary wprowadzane na terytorium Unii z państwa trzeciego;</p> <p>f) ustanowienia komputerowego systemu informacyjnego mającego na celu zarządzanie informacjami i danymi w odniesieniu do kontroli urzędowych.</p>	<p>1. Niniejsze rozporządzenie ustanawia zasady:</p> <p>a) przeprowadzania kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych podejmowanych przez właściwe organy państw członkowskich;</p> <p>b) finansowania kontroli urzędowych;</p> <p>c) pomocy i współpracy administracyjnej między państwami członkowskimi w celu właściwego stosowania przepisów, o których mowa w ust. 2;</p> <p>d) przeprowadzania przez Komisję kontroli w państwach członkowskich i państwach trzecich;</p> <p>e) przyjmowania warunków, jakie mają być spełniane przez zwierzęta i towary wprowadzane na terytorium Unii z państwa trzeciego;</p> <p>f) ustanowienia komputerowego systemu informacyjnego mającego na celu zarządzanie informacjami i danymi w odniesieniu do kontroli urzędowych, obejmującego także mechanizmy ochrony danych zgodne z obowiązującymi przepisami, czyli dyrektywą 95/46/WE oraz proponowanym rozporządzeniem COM (2012) 11 final i proponowaną dyrektywą COM (2012) 10 final.</p>

Uzasadnienie

Ochrona danych powinna należeć do zagadnień, które wymagają uwagi, ponieważ system ma być ustanowiony na szczeblu UE, a jedną z jego głównych funkcji jest wymiana informacji na temat przeprowadzonych kontroli urzędowych.

Poprawka 2

Artykuł 13 ust. 2 lit. d)

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
ocenę procedur dobrej praktyki wytwarzania (GMP), dobrej praktyki higieny (GHP), dobrej praktyki gospodarki rolnej oraz analizy zagrożeń i krytycznych punktów kontroli (HACCP);	ocenę procedur dobrej praktyki wytwarzania (GMP), dobrej praktyki higieny (GHP), dobrej praktyki gospodarki rolnej oraz (GAP), analizy zagrożeń i krytycznych punktów kontroli (HACCP) oraz innych analogicznych systemów, których stosowanie jest obowiązkowe ze względu na przepisy, o których mowa w art. 1 ust. 2;

Uzasadnienie

Niezbędne poszerzenie zakresu obowiązywania przepisu o zasady (systemy), które mogą zostać ustanowione jako obowiązkowe.

Poprawka 3

Artykuł 82

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Zwroty opłat i zwolnienie z opłat mikroprzedsiębiorstw</p> <p>1. Opłaty przewidziane w art. 77 nie podlegają bezpośredniemu lub pośredniemu zwrotowi, chyba że zostały niesłusznie pobrane.</p> <p>2. Przedsiębiorstwa zatrudniające poniżej 10 osób, których roczny obrót lub roczna suma bilansowa nie przekracza 2 mln EUR, są zwolnione z uiszczania opłat przewidzianych w art. 77.</p> <p>3. Koszty, o których mowa w art. 77, 78 i 79 nie obejmują kosztów poniesionych w związku z przeprowadzeniem kontroli urzędowych w odniesieniu do przedsiębiorstw, o których mowa w ust. 2.</p>	<p>Zwroty opłat i zwolnienie z opłat mikroprzedsiębiorstw</p> <p>1. Opłaty przewidziane w art. 77 nie podlegają bezpośredniemu lub pośredniemu zwrotowi, chyba że zostały niesłusznie pobrane.</p> <p>2. Przedsiębiorstwa zatrudniające poniżej 10 osób, których roczny obrót lub roczna suma bilansowa nie przekracza 2 mln EUR, mogą być są zwolnione z uiszczania opłat przewidzianych w art. 77.</p> <p>3. Koszty, o których mowa w art. 77, 78 i 79 nie obejmują państwa członkowskie mogą stanowić odrębne przepisy w zakresie ustalania kosztów poniesionych w związku z przeprowadzeniem kontroli urzędowych w odniesieniu do przedsiębiorstw, o których mowa w ust. 2, o ile nie narusza to zasad polityki konkurencji UE zawartych w artykułach 101–109 Traktatu o funkcjonowaniu UE (TFUE).</p>

Uzasadnienie

Należy zapewnić władzom państw stanowienie szczegółowych przepisów w tym zakresie ze względu na znaczne różnicowanie struktury wielkości przedsiębiorstw w krajach UE. Dotyczy to szczególnie krajów, których gospodarki cechują się znacznym rozdrobnieniem (duża liczba mikroprzedsiębiorstw).

Poprawka 4

Artykuł 131

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>System zarządzania informacjami w zakresie kontroli urzędowych:</p> <p>a) umożliwia komputerowe przetwarzanie i wymianę informacji, danych i dokumentów niezbędnych do przeprowadzania kontroli urzędowych, wynikających z przeprowadzenia kontroli urzędowych bądź dokumentowanie przeprowadzenia lub wyników kontroli urzędowych we wszystkich przypadkach, gdy przepisy, o których mowa w art. 1 ust. 2, oraz akty delegowane określone w art. 15–24 przewidują wymianę przedmiotowych informacji, danych i dokumentów między właściwymi organami, między właściwymi organami a Komisją oraz w stosownych przypadkach z innymi organami i podmiotami;</p> <p>b) zapewnia mechanizm wymiany danych i informacji zgodnie z przepisami tytułu IV;</p> <p>c) zapewnia narzędzie gromadzenia sprawozdań z kontroli urzędowych przedłożonych Komisji przez państwa członkowskie oraz zarządzania nimi;</p> <p>d) umożliwia tworzenie, wykorzystywanie i przekazywanie, w tym w formie elektronicznej, dzienników podróży, o których mowa w art. 5 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 1/2005, danych uzyskanych przez system nawigacji, o którym mowa w art. 6 ust. 9 rozporządzenia (WE) nr 1/2005, świadectw urzędowych i wspólnego zdrowotnego dokumentu wejścia, o którym mowa w art. 54 niniejszego rozporządzenia.</p>	<p>System zarządzania informacjami w zakresie kontroli urzędowych:</p> <p>a) umożliwia komputerowe przetwarzanie i wymianę informacji, danych i dokumentów niezbędnych do przeprowadzania kontroli urzędowych, wynikających z przeprowadzenia kontroli urzędowych bądź dokumentowanie przeprowadzenia lub wyników kontroli urzędowych we wszystkich przypadkach, gdy przepisy, o których mowa w art. 1 ust. 2, oraz akty delegowane określone w art. 15–24 przewidują wymianę przedmiotowych informacji, danych i dokumentów między właściwymi organami, między właściwymi organami a Komisją oraz w stosownych przypadkach z innymi organami i podmiotami;</p> <p>b) zapewnia mechanizm wymiany danych i informacji zgodnie z przepisami tytułu IV;</p> <p>c) zapewnia narzędzie gromadzenia sprawozdań z kontroli urzędowych przedłożonych Komisji przez państwa członkowskie oraz zarządzania nimi;</p> <p>d) umożliwia tworzenie, wykorzystywanie i przekazywanie, w tym w formie elektronicznej, dzienników podróży, o których mowa w art. 5 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 1/2005, danych uzyskanych przez system nawigacji, o którym mowa w art. 6 ust. 9 rozporządzenia (WE) nr 1/2005, świadectw urzędowych i wspólnego zdrowotnego dokumentu wejścia, o którym mowa w art. 54 niniejszego rozporządzenia.;</p> <p>e) obejmuje mechanizmy ochrony danych zgodne z obowiązującymi przepisami, czyli dyrektywą 95/46/WE oraz proponowanym rozporządzeniem COM(2012) 11 final i proponowaną dyrektywą COM(2012) 10 final.</p>

Uzasadnienie

Ochrona danych powinna należeć do zagadnień, które wymagają uwagi, ponieważ system ma być ustanowiony na szczeblu UE, a jedną z jego głównych funkcji jest wymiana informacji na temat przeprowadzonych kontroli urzędowych.

Bruksela, 29 listopada 2013 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO